

IT-handleplan for skoleområdet 2025-2027

Indhold

Handleplan for brug af IT i folkeskolerne på Bornholm	3
Visionen	3
Driftssikker teknologi på skolerne er en nødvendighed	3
IT-styregruppen i Center for Børn og Læring	3
Anbefalinger til brug af skærme i skolen.....	4
Anbefaling 1-5: Fælles rammer for brug af skærme.....	4
Anbefaling 6-9: Begrænsning af digitale distraktioner i skoletiden.....	4
Anbefaling 10-12: God balance mellem analog og digitalt baseret undervisning	5
Kunstig Intelligens i folkeskolen (AI).....	5
Brug af ChatGPT og kunstig intelligens ved prøver	7

Handleplan for brug af IT i folkeskolerne på Bornholm

Med denne IT-handleplan for folkeskolerne og specialskolerne på Bornholm sikrer Bornholms Regionskommune overensstemmelse med myndighedernes anbefalinger på området, herunder håndtering af kunstig intelligens (AI). IT-handleplanen bygger på den tidligere IT-strategi for skoleområdet 2022-2026 og afløser denne.

Visionen

Bornholms Regionskommunes vision for denne IT-handleplan er:

"At eleverne får en sund og afbalanceret tilgang til teknologi, hvor skærme bruges pædagogisk og ansvarligt for at understøtte deres læring og trivsel. Regionskommunen ønsker at skabe et læringsmiljø, hvor eleverne lærer at navigere i den digitale verden med kritisk sans og ansvar, herunder anvendelsen af AI. Samtidig skal eleverne have mulighed for at udvikle deres kreative, teknologiske og sociale færdigheder både digitalt og analogt. Eleverne skal opleve, at teknologi er et redskab, der fremmer deres læring, men ikke overskygger de personlige og sociale aspekter af undervisningen."

IT-handleplanen tager afsæt i Styrelsen for Undervisning og Kvalitets (STUK) 12 anbefalinger for skærmbrug i grundskolen samt STUKs 10 anbefalinger om AI i gymnasier og EUD-grundfag.

Driftssikker teknologi på skolerne er en nødvendighed.

Teknologi på skolen er et bredt felt, som både omhandler for eksempel PC'er, iPads og printere på skolerne, ligesom det også omhandler adgangen til blandt andet netværk. Det er vigtigt med driftssikker teknologi på skolerne, så undervisningen kan gennemføres uden unødvendige forstyrrelser.

Derfor skal:

- Elever og personale have mulighed for at tilgå driftssikre og tidssvarende enheder
- AI Teknologi på skolen skal understøtte undervisningens formål positivt og være med til at gøre eleverne dygtige til at beherske teknologi i en bred forstand.
- Der sikres opdaterede digitale løsninger med en ensartet opsætning, således at personale og elever kan betjene teknologi nemmest muligt.

Fra skoleåret 2025/26 får elever i 0.-5. klasse adgang til iPads via skolernes classesæt. Der er ét sæt pr. skoleafdeling. Elever i 6.-10. klasse tildeles en personlig, bærbar computer.

IT-styregruppen i Center for Børn og Læring

IT-styregruppen i Center for Børn og Læring har ansvar for løbende at følge udviklingen inden for IT, digital dannelse, AI og relaterede områder, samt for at drøfte aktuelle emner og informere om relevante tiltag.

Anbefalinger til brug af skærme i skolen

Styrelsen for Undervisning og Kvalitets (STUK) har udsendt 12 anbefalinger for skærmbrug i grundskole, som fremgår af boks 1 nedenfor.

BOKS 1: Styrelsen for Undervisning og Kvalitets anbefalinger til brug af skærme i grundskolen

Fælles rammer for brug af skærme

1. Ledelsen sætter retning for skærmbrug på skolen
2. Inddrag pædagogisk personale og elever i dialogen om skærmbrug
3. Skab overblik over skolens skærmbrug som udgangspunkt for dialogen
4. Brug skolens fysiske rammer til at skabe attraktive alternativer til skærmbrug
5. Gå i dialog med forældrene om elevernes brug af skærme

Begrænsning af digitale distraktioner i skoletiden

6. Indfør mobilfri skole
7. Spær adgangen til ikke-relevante hjemmesider
8. Læg tablets og computere væk, når de ikke bruges i undervisningen
9. Lad fokus på skærmbrug bidrage til elevernes digitale dannelse

God balance mellem analog og digitalt baseret undervisning

10. Brug kun skærme, når det er didaktisk og pædagogisk hensigtsmæssigt
11. Giv plads til analog læring
12. Sæt brug af skærme på dagsordenen for den pædagogiske udvikling

Kilde: STUK

I det følgende fremgår det, hvordan Bornholms Regionskommune vil arbejde med de tre grupper af anbefalinger.

Anbefaling 1-5: Fælles rammer for brug af skærme

På den enkelte skole skal ledelse og personale fortsat arbejde med en struktureret og helhedsorienteret tilgang til, hvordan skærme bruges i undervisningen og på skolen generelt. Det kræver, at skolen både tager hensyn til teknologiens muligheder og de potentielle udfordringer, som skærmbrug kan medføre.

For folkeskolerne på Bornholm betyder dette, at der fortsat skal arbejdes aktivt med at balancere teknologiens fordele og ulemper. Der skal skabes et fælles grundlag mellem skole, elever og forældre for at sikre sund skærmbrug samt fastlægge, hvordan og hvornår skærme anvendes. Forældrene inddrages gennem forældrebestyrelsen og deres arbejde med principper samt forældremøder. På forældremøder er det muligt at indgå i dialog og drøftelser om brugen af skærme, digital dannelse og lignende emner.

Anbefaling 6-9: Begrænsning af digitale distraktioner i skoletiden

På den enkelte skole opfordres der til, at der skal være klare retningslinjer for hvordan, hvornår og hvor smartphones, smartwatches og lignende, benyttes og opbevares i skoletiden.

BRK har implementeret tekniske filtre, der skal beskytte elever mod adgang til uønsket indhold såsom pornografi, ekstrem vold og terrorrelateret materiale. Filtrene fungerer på kommunens netværk og på de iPads og computere, som stilles til rådighed af kommunen. Medio 2025 er dette den bedst mulige tekniske løsning, men den kan ikke stå alene. Det er afgørende at styrke den pædagogiske indsats omkring digital dannelse, og forældres engagement er ligeledes en central del af indsatsen for at støtte børn og unges liv og adfærd online.

Fra skoleåret 2025/2026 opretter regionskommunen et digitalt dannelsesambassadørkorps bestående af én lærer eller pædagog fra hver skole med interesse og viden inden for det digitale felt. Korpset skal støtte elever og forældre, der har haft ubehagelige onlineoplevelser og drøfte viden om børn og unges digitale adfærd. Korpset mødes for at opdatere på tendenser, indsatser og nationale initiativer. Sammen kan vi bedre håndtere det komplekse digitale landskab og støtte børn, unge og forældre.

Alle skoler opfordres ligeledes til at sikre, at der er fora for både elever og personale til at diskutere brugen af digital undervisning, skærmbrug og digital dannelse.

Anbefaling 10-12: God balance mellem analog og digitalt baseret undervisning

Skolerne balancerer allerede på nuværende tidspunkt mellem analog og digital baseret undervisning. Dette udspiller sig blandt andet ved, at der er indrettet læringsmiljøer og fritidsområder, der giver mulighed for analog læring, samarbejde og fysisk aktivitet. Eksempelvis i form af kreative værksteder, læsehjørner og grupperum. Miljøerne skaber mulighed for at anvende alternative læringsmetoder uden brug af skærm. En større grad af analog undervisning vil helt naturligt forekomme i 0.-5. klasse, da eleverne ikke har en personlig iPad fra skoleåret 2025/26.

Kunstig Intelligens i folkeskolen (AI)

AI (kunstig intelligens) refererer til systemer, der kan udføre opgaver, som normalt kræver menneskelig intelligens, som at analysere data eller træffe beslutninger. Det kan være opgaver som billedgenkendelse eller sprogforståelse. Generativ AI er en underkategori af AI, der ikke kun analyserer data, men også skaber noget nyt ud fra de mønstre, den har lært. Dette betyder, at generativ AI kan producere originalt indhold som tekst, billeder eller musik. Hvor AI bruges til at løse opgaver ved at analysere eksisterende data, fokuserer generativ AI på at skabe ny data.

Kunstig intelligens (AI) er blevet en integreret del af samfundet og elevernes hverdag. Derfor er det nødvendigt at skolerne på Bornholm forholder sig aktivt til AI's rolle i skolerne, undervisningen og opgaveløsninger.

På nuværende tidspunkt er der ikke udarbejdet anbefalinger for brug af AI i undervisningen i grundskolen, men til gymnasier og erhvervsuddannelser. Regionskommunen lader sig inspirere af disse ti anbefalinger, der ligeledes er udsendt af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

BOKS 2: Styrelsen for Undervisning og Kvalitets anbefalinger om generativ kunstig intelligens i undervisningen.

Anbefalinger til gymnasier og erhvervsuddannelser

Skolens ledelse sikrer fælles retning og rammer for hensigtsmæssig og sikker brug af generativ AI

1. Formuler en overordnet fælles retning for brug af generativ AI
2. Brug løsninger, som ledelsen vurderer, overholder gældende GDPR-regler
3. Formuler fælles konkrete rammer og regler for læreres og elevers brug af generativ AI

Skolens ledelse sikrer, at lærerne kan håndtere generativ AI i undervisningen

4. Understøt dialog og erfaringsudveksling i lærergruppen om teknologiens muligheder og begrænsninger
5. Prioriter, at lærernes viden, færdigheder og didaktiske kompetencer udvikles

Skolens Ledelse og lærere tilrettelægger undervisning i, med og uden generativ AI

6. Anvend kun generativ AI, når det giver faglig, didaktisk og pædagogisk mening
7. Undersøg nysgerrigt teknologiens muligheder og begrænsninger sammen med eleverne
8. Tal med eleverne om, hvordan, hvornår og med hvilket formål, de kan bruge generativ AI i de enkelte fag
9. Tilrettelæg undervisning, der styrker en kritisk reflekteret brug af teknologien
10. Tilrettelæg skriftligt arbejde og læringsaktiviteter, så eleverne lærer at bruge generativ AI til at kvalificere deres arbejdsproces

Kilde: STUK

Skolerne opfordres til at oprette fora, hvor ledelse, personale og elever kan drøfte brugen af AI, herunder emner som GDPR-regler samt de muligheder og udfordringer, som AI's indtog i folkeskolen medfører.

Det pædagogiske personale skal sikre, at AI anvendes med et klart fagligt og pædagogisk formål, og at teknologien kun integreres i undervisningen, når den understøtter elevernes læring, faglige udvikling og teknologiforståelse.

Eleverne skal aktivt inddrages i at udforske AI's muligheder og begrænsninger, sammen med det pædagogiske personale, så de opnår kendskab til og en forståelse af teknologien. Undervisningen skal skabe rum for undersøgende og eksperimenterende arbejde med AI.

Det pædagogiske personale anbefales, at have løbende dialog med eleverne om, hvordan og hvornår AI anvendes i opgaveløsninger og undervisningen. Målet er at fremme en ansvarlig og reflekteret brug af AI som et redskab til læring, fremfor at det bruges som en genvej uden fagligt udbytte.

Skolebestyrelserne opfordres til at udvikle lokale principper for AI-brugen, der er forankret i skolens værdier og elevgruppe.

Brug af ChatGPT og kunstig intelligens ved prøver

Eleverne må ikke bruge ChatGPT, WolframAlpha og andre tekstgenererende chatbot-værktøjer ved de skriftlige eller mundtlige prøver i folkeskolen. Det gælder under hele prøvetiden i forbindelse med informationssøgning, korrekturlæsning, opgavebesvarelse, redigering mv. Det betragtes som snyd, hvis en elev udgiver en andens arbejde for at være sit eget, herunder også en chatbots arbejde.